

Miksi valita Vapaan lehmän maito?

Mitä ”Vapaa lehmä” tarkoittaa?

Vapaan lehmän maito on Juustoportin kehittämä tuoteperhe. Vapaalla lehmällä viitataan siihen, että lehmät eivät ole parteen kytkettyinä, vaan saavat liikkua vapaana pihattomallisessa navetassa. Vapaan lehmän maitotuotteita voi verrata esimerkiksi vapaan kanan muniin, jossa kanat eivät ole häkeissä, vaan liikkuvat vapaasti kanalahallin lattialla. Vapaan lehmän maito konseptina pitää sisällään muitakin vaatimuksia, joista lisää alla.

Miten Vapaan lehmän maidontuotanto eroaa tavanomaisesta pihattonavettatuotannosta?

Nupoutus: Vapaan lehmän maitotiloilla eläinlääkäri nupouttaa vasikat puudutusta, kivunlievitystä ja asiallista jälkikivunhoitoa käyttäen. Jos haluaa maitotuotteita ostaessaan olla varma, että tukee vain tuotantoa, jossa vasikat ovat saaneet asiallisen kivunlievityksen nupoutuksen yhteydessä, kannattaa valita Vapaan lehmän maitotuote.

Eläinlääkäri: Vapaan lehmän maitotilat ovat sitoutuneet nautojen terveydenhuoltojärjestelmä Nasevaan. Nasevaan kuulumisen edellyttää, että eläinlääkäri käy vähintään kerran vuodessa tilalla tekemässä eläinten terveydenhuoltosuunnitelman. Eläinlääkäriin käynteihin sitoutuminen takaa, että tilan toimintatapoja tarkastellaan vähintään kerran vuodessa ulkopuolisen silmin.

Kuluttajan valinta: Todennäköisesti Suomessa on useita tiloja, jotka tekevät tilallaan vastaavat toimenpiteet kuin Vapaan lehmän maitotilat tekevät, mutta Vapaan lehmän maito on tällä hetkellä ainoa maitotuoteperhe, jonka kohdalla kuluttaja voi olla varma tuotantotavoista: maito on aina tuotettu pihattonavetassa ja vasikat on asianmukaisesti kivunlievitetty nupoutuksen yhteydessä.

Juustoportin Vapaan lehmän maito kerätään omaan kuljetustankkiin eivätkä Vapaan lehmän ja tavanomainen maito missään vaiheessa sekoitu. Näin kuluttaja voi olla varma siitä, että hänen ostamansa maitotuote tulee sellaiselta tilalta, jota hän haluaa tukea.

Mitä eroa on luomumaidontuotannolla ja Vapaan lehmän maidolla eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta?

Luomumaitotiloilla vaatimuksena on, että eläimille syötetään luomurehua. Vapaan lehmän tiloilla eläimet syövät tavanomaista karkea- ja väkirehua. Luomutilojen eläinten tulee päästä ulos kesäaikaan ja luomuparsinavetoista lehmien tulee päästä myös talvella ulos jaloittelemaan. Vapaan lehmän tiloista osalla on ulkoilumahdollisuus, kaikilla tiloilla vielä ei. Luomussa saa pitää lehmiä parsinavetassa ELY-keskuksen myöntämällä poikkeusluvala, Suomessa tällaisia pieniä parsinavettaluomutiloja on noin kolmekymmentä. Vapaan lehmän maito on aina vähintäänkin pihatossa vapaana liikkuvan lehmän maitoa. Nämä ovat isoimmat erot luomutuotannon ja Vapaan lehmän maidontuotannon välillä.

Pääsevätkö Vapaan lehmän maitotilojen lehmät ulos?

Osalla Vapaan lehmän maitotiloista ulkoilu ja/tai laidunnus on mahdollista ja niissä eläimet ulkoilevat säännöllisesti. Kaikilla tiloilla ulkoilu ei kuitenkaan ole vielä mahdollista. Juustoportin tavoitteena on, että kaikki Vapaan lehmän maidon tuottajatilat ulkoiluttavat lehmiään lähitulevaisuudessa.

Ovatko kaikki Juustoportin tuotteet Vapaan lehmän tuotteita?

Eivät ole. Kaikille Juustoportin tuottajille tarjotaan kuitenkin samat edut kuin Vapaan lehmän maidontuottajille, esimerkiksi nupoutuksen eläinlääkärikustannukset. Vapaan lehmän maito kerätään omiin tankkeihinsa erilleen muusta tuotannosta, joten Vapaan lehmän maito ja muu Juustoportin tuotanto eivät sekoitu jatkojalostuksessa.

Mitä tuotteita myydään Vapaan lehmän maito-nimen alla?

Maidot, jogurtteja, kermaviili ja kerma aloittivat tuotesarjan, ajan myötä tuotesarjaa laajennetaan kysynnän mukaan. Tuotevalikoimasta löytää lisätietoa

www.juustoportti.fi

Miksi Juustoportti on kehittänyt Vapaan lehmän maitokonseptin?

Pienemmällä toimijalla on erilailla mahdollisuudet ideoida ja kehittää tuotantoa yhdessä tuottajien kanssa suurempiin toimijoihin verrattuna. Havaitsimme kuluttajien kasvavan huolen tuotantoeläinten hyvinvoinnista sekä pito-olosuhdeperusteisten valintamahdollisuuksien täydellisen puuttumisen muualta kuin kananmunahyllyltä. Ideaa kypsyteltiin pitkään ja SEYn merkintäjärjestelmäprojektin myötä otimme yhteyttä SEYn toimijoihin ja kerroimme Vapaan lehmän maitokonseptistamme. Kehitämme konseptia jatkuvasti arvojemme mukaisesti, mistä johtuen pito-olosuhde-eroihin perustuva valikoimanlaajennus oli tuotannon monipuolistamista siinä missä muiden toimijoiden tuoteinnovointi on esimerkiksi jogurttimakujen maailmassa.

Onko Vapaan lehmän maito onnellisen lehmän maitoa?

Vapaan lehmän maitotiloilla monia eläimen tyytyväisyyttä edistäviä tekijöitä on pyritty toteuttamaan. Näillä tiloilla lehmällä on mahdollisuus vapaaseen liikkumiseen navetassa, terveydenhuolto on säännöllistä ja kipua aiheuttavat toimenpiteet tehdään eläinlääkärin toimesta kivunlievityksessä. Lisäksi eläimillä on vapaa pääsy ruoan ja veden luo sekä lypsylle. Hoitajien ammattitaitoa hiotaan muun muassa eläinten käyttäytymiskoulutuksin. Lajityypillisen käyttäytymisen mahdollisuuksia on edistetty käyttämällä pihattoja, missä lehmien keskinäinen sosiaalinen kanssakäyminen on mahdollista sekä poikimakarsinoita, sillä lehmällä on sisäsyntyinen tarve vetäytyä erilleen poikimaan.

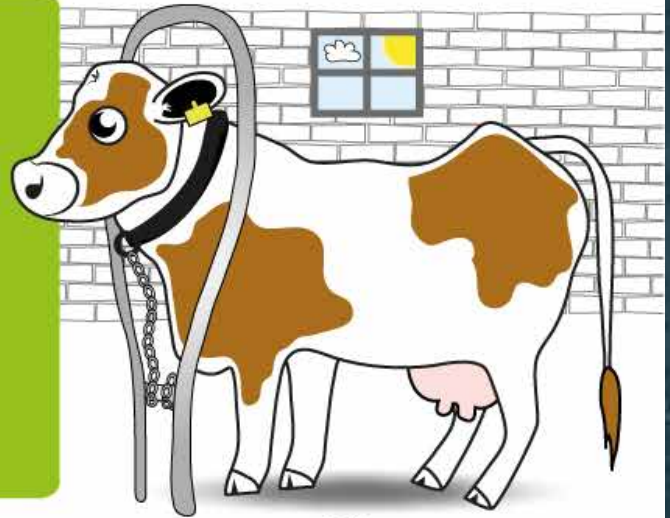
Onnellisuutta on erittäin vaikea määritellä. Terve, hyvinvoiva ja lajille tyyppillisiä käyttäytymistarpeita toteuttamaan pääsevä eläin voitaneen määritellä tyytyväiseksi. Lehmä voi olla (tässä määritellyllä tavalla) tyytyväinen monenlaisissa navetoissa ja lehmän hyvinvointiin vaikuttaa vahvasti myös esimerkiksi eläinten hoitajan ammattitaito.

”Vapaan lehmän maidontuotantotapoja ja tavoitteita kehitetään jatkuvasti yhteistyössä tuottajien kanssa. Jo nyt Vapaan lehmän tiloilla on useita lehmän hyvinvointia parantavia toimintatapoja, mm. kivunlievitys nupoutuksessa, vapaus liikkumiseen vähintäänkin pihatossa, Naseva, eläinten käsittelykoulutuksen saanut hoitaja, jne. Tästä on hyvä jatkaa.”

Maidoissa on eroja

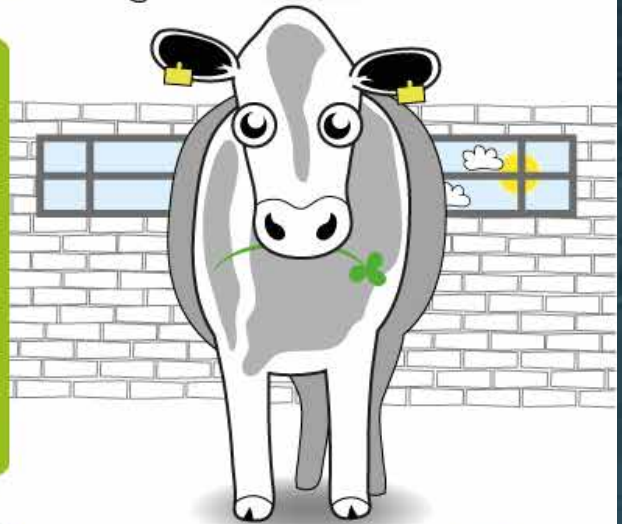
Tavanomainen tuotanto

- Yli 50 % lehmistä parsinavetoissa
- Yli puolet vasikoista nupoutetaan ilman kivunlievitystä
- Ei ulkoilupakkoa, paitsi parsinavettojen lehmille kesäisin

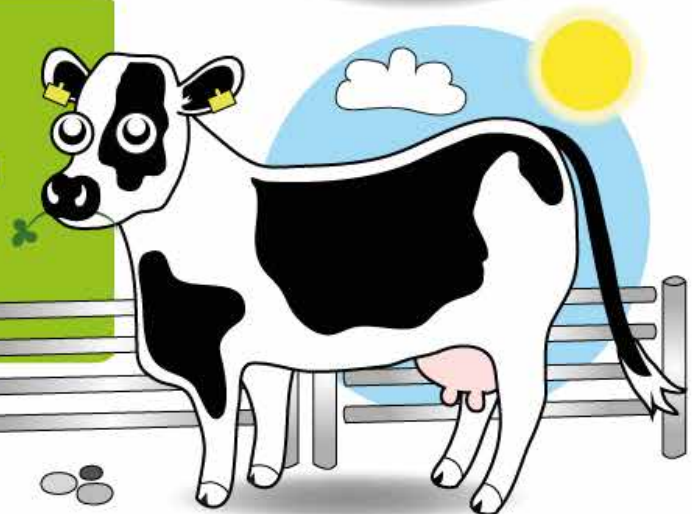
Vapaan lehmän maitotuotteet

- Kaikki lehmät vapaina pihatoissa
- Kivunlievitys nupoutuksessa
- Yli puolet lehmistä ulkoilee

Luomutuotanto

- Suurin osa lehmistä pihatoissa
- Kivunlievitys nupoutuksessa
- Laidunnus kesäisin

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU